

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 454

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 6 iulie 2012

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 337 din 10 aprilie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320 ¹ din Codul de procedură penală	2–3
Decizia nr. 563 din 29 mai 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. 2 ¹ și art. 278 ¹ alin. 1 din Codul de procedură penală	4–5
Decizia nr. 565 din 29 mai 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii	6–7
Decizia nr. 595 din 5 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar	7–11
Decizia nr. 596 din 5 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, art. 46 și art. 50 alin. (1) din Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și ale art. 659 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil	11–13
Decizia nr. 615 din 12 iunie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 din Legea nr. 48/2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acestora și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002	13–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 337**

din 10 aprilie 2012

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹
din Codul de procedură penală**

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Andrei Emilian Țigănașu în Dosarul nr. 9.367/193/2011 al Judecătoriei Botoșani — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.056D/2011.

La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.080D/2011, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ionel Toader Puiu în Dosarul nr. 24.517/245/2011 al Judecătoriei Iași — Secția penală.

La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.056D/2011 și nr. 1.080D/2011 au obiect identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile pentru conexarea cauzelor.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea Dosarului nr. 1.080D/2011 la Dosarul nr. 1.056D/2011, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că dispozițiile art. 320¹ din Codul de procedură penală nu au legătură cu soluționarea cauzelor având ca obiect contestații la executare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 13 septembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 9.367/193/2011, **Judecătoria Botoșani — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de procedură penală.

Excepția a fost ridicată de Andrei Emilian Țigănașu cu ocazia soluționării unei contestații la executare.

Prin Sentința penală nr. 2.443 din 14 septembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 24.517/245/2011, **Judecătoria Iași — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Ionel Toader Puiu cu ocazia soluționării unei contestații la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile art. 320¹ din Codul de procedură penală încalcă principiul aplicării legii penale mai favorabile, egalitatea în fața legii și a autorităților publice, dreptul la un recurs efectiv, dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori și dreptul acuzatului la audierea martorilor, întrucât persoana condamnată definitiv nu beneficiază de reducerea pedepsei. Consideră că dispozițiile art. 320¹ din Codul de procedură penală reprezintă o lege penală mai favorabilă, care se aplică și situației condamnatului, deoarece, în caz contrar, se creează discriminare între inculpații care au tergiversat ancheta și astfel au beneficiat de dispozițiile art. 320¹ din Codul de procedură penală și cei care și-au recunoscut vinovăția, dar au fost condamnați anterior intrării în vigoare a acestui text de lege și care rămân cu aceeași pedeapsă.

Judecătoria Botoșani — Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât prevederile art. 320¹ din Codul de procedură penală nu încalcă dispozițiile din Constituție invocate de autorul excepției.

Judecătoria Iași — Secția penală consideră neîntemeiată excepția de neconstituționalitate, deoarece textul de lege criticat nu aduce nicio atingere dispozițiilor din Legea fundamentală invocate.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului menționează că, prin Decizia nr. 1.483 din 8 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 2 decembrie 2011, Curtea a constatat că dispozițiile art. 320¹ din Codul de procedură penală sunt neconstituționale. Prin urmare, consideră că excepția a devenit inadmisibilă.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 320¹ din Codul de procedură penală, introduse prin art. XVIII pct. 43 din Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010. Ulterior sesizării Curții, alin. 4 și 8 ale art. 320¹ din Codul de procedură penală au fost modificate, cu păstrarea însă a soluției legislative atacate, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121 din 22 decembrie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 931 din 29 decembrie 2011. Textul de lege criticat are următorul cuprins:

„Până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara personal sau prin înscris autentic că recunoaște săvârșirea faptelor reținute în actul de sesizare a instanței și solicită ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Judecata poate avea loc numai în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar atunci când inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele reținute în actul de sesizare a instanței și nu solicită administrarea de probe, cu excepția înscrisurilor în circumstanțiere pe care le poate administra la acest termen de judecată.

La termenul de judecată, instanța întreabă pe inculpat dacă solicită ca judecata să aibă loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și le însușește, procedează la audierea acestuia și apoi acordă cuvântul procurorului și celorlalte părți.

Instanța de judecată soluționează latura penală atunci când din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Andrei Emilian Țigănașu în Dosarul nr. 9.367/193/2011 al Judecătoriei Botoșani — Secția penală și de Ionel Toader Puiu în Dosarul nr. 24.517/245/2011 al Judecătoriei Iași — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 aprilie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Dacă pentru soluționarea acțiunii civile se impune administrarea de probe în fața instanței, se va dispune disjungerea acesteia.

În caz de soluționare a cauzei prin aplicarea alin. 1, dispozițiile art. 334 și 340—344 se aplică în mod corespunzător.

Instanța va pronunța condamnarea inculpatului, care beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei închisorii, și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul pedepsei amenzii. Dispozițiile alin. 1—6 nu se aplică în cazul în care acțiunea penală vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață.

Instanța respinge cererea atunci când constată că probele administrate în cursul urmăririi penale nu sunt suficiente pentru a stabili că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat. În acest caz instanța continuă judecarea cauzei potrivit procedurii de drept comun.”

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 15 referitoare la principiul neretroactivității legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, și ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, precum și a prevederilor art. 6 paragraful 3 lit. d) referitoare la dreptul acuzatului, într-un proces echitabil, la audierea martorilor, ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv și ale art. 14 referitoare la interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv ale art. 4 paragraful 1 privind dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori din Protocolul nr. 7 la Convenție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 320¹ din Codul de procedură penală nu au legătură cu soluționarea cauzelor având ca obiect o contestație la executare, deoarece judecata în cazul recunoașterii vinovăției poate interveni numai până la pronunțarea unei hotărâri definitive. Or, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată: „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]” Prin urmare, în temeiul art. 29 alin. (1) și (5) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 563

din 29 mai 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. 2¹ și art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. 2¹ și art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Simion Ferescu în Dosarul nr. 14.827/325/2011 al Judecătoriei Timișoara și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.010D/2011.

La apelul nominal se prezintă personal autorul excepției.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.011D/2011, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. 2¹ și art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Iulian Tămaș în Dosarul nr. 12.441/325/2011 al Judecătoriei Timișoara.

La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.010D/2011 și nr. 1.011D/2011 au obiect identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Autorul excepției arată că nu se opune conexării dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile pentru conexarea cauzelor.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea Dosarului nr. 1.011D/2011 la Dosarul nr. 1.010D/2011, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul autorului excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia, reiterând argumentele invocate în fața Judecătoriei Timișoara, și depune note scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 13 iulie 2011, pronunțate în dosarele nr. 14.827/325/2011 și nr. 12.441/325/2011, **Judecătoria Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. 2¹ și art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală.**

Excepția a fost ridicată de Simion Ferescu și Iulian Tămaș cu ocazia soluționării plângerilor împotriva unor ordonanțe ale procurorului de aplicare a unor amenzi judiciare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că dispozițiile art. 278 alin. 2¹ și art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală încalcă egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, întrucât, în situația în care, în timpul urmăririi penale, procurorul dispune aplicarea unei amenzi judiciare, persoana interesată poate solicita examinarea legalității și temeiniciei măsurii doar pe cale administrativă, de către procurorul ierarhic superior celui care a dispus sancțiunea. Consideră că, în funcție de momentul procesual în care survine sancțiunea, tratamentul juridic aplicat persoanelor care săvârșesc abateri judiciare este discriminatoriu, fiind dezavantajate cele față de care măsura se dispune în cursul urmăririi penale în raport cu cele față de care măsura intervine în faza de judecată.

Judecătoria Timișoara apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile de lege criticate nu aduc nicio atingere prevederilor din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate de autorii excepției.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului precizează că își menține punctul de vedere reținut în deciziile Curții Constituționale nr. 901/2008, nr. 734/2009, nr. 1.211/2009, nr. 1.431/2009, nr. 769/2010, nr. 62/2012, nr. 231/2012 și nr. 233/2012, în sensul că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278 alin. 2¹ din Codul de procedură penală, introduse prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010, și ale art. 278¹ alin. 1 din același cod, modificate prin Legea nr. 356/2006 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 278 alin. 2¹: „*Plângerea formulată împotriva soluției de respingere dispuse de procurorul ierarhic superior este inadmisibilă.*”;

— Art. 278¹ alin. 1: „După respingerea plângerii făcute conform art. 275—278 împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței ori, după caz, a rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, date de procuror, persoana vătămată, precum și orice alte persoane ale căror interese legitime sunt vătămate pot face plângere, în termen de 20 de zile de la data comunicării de către procuror a modului de rezolvare, potrivit art. 277 și 278, la judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Plângerea poate fi făcută și împotriva dispoziției de neprimire în judecată cuprinse în rechizitoriu.”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi și ale art. 21 privind accesul liber la justiție, precum și a prevederilor art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la dispozițiile art. 21 din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate și în prezenta cauză, și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 1.232 din 22 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 22 noiembrie 2011, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199 și art. 278¹ din Codul de procedură penală, reținând că amenda judiciară se aplică de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată, iar persoana amendată pentru săvârșirea unei abateri judiciare poate cere emitentului reducerea sau scutirea de amendă. Critica autorului excepției este fundamentată pe ideea încălcării dreptului la un proces echitabil, întrucât aceeași autoritate care a aplicat sancțiunea este chemată să hotărască și cu privire la reducerea amenzii judiciare sau scutirea de aceasta, partea interesată neavând posibilitatea de a contesta în fața judecătorului ordonanța procurorului prin care i s-a respins plângerea.

Astfel, Curtea a statuat că autorul excepției, pornind de la principii general valabile pentru o judecată pe fondul cauzei, le extinde în mod eronat și la incidentele procedurale ce se pot ivi pe parcursul soluționării litigiului. Or, nu poate fi pus semnul egalității între cele două situații. Dimpotrivă, s-ar aduce atingere dreptului la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor

într-un termen rezonabil, dacă pentru orice măsură sau act care în esență dinamizează procesul penal ar fi posibilă o contestare imediată.

În plus, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a adoptat o atitudine flexibilă referitor la judecarea unei cauze de către o instanță imparțială, sens în care s-a cristalizat, până la proba contrarie, criteriul imparțialității personale a magistratului vizat.

În ceea ce privește dispozițiile art. 278 alin. 2¹ din Codul de procedură penală, prin Decizia nr. 62 din 31 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 9 martie 2012, Curtea, respingând, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții de lege, a reținut că posibilitatea formulării plângerii împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta la procurorul ierarhic superior, conform prevederilor art. 278 alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală, constituie o garanție procesuală, iar rămânerea definitivă a soluției de respingere dispuse de procurorul ierarhic superior, potrivit art. 278 alin. 2¹, introdus în Codul de procedură penală prin Legea nr. 202/2010, are ca scop asigurarea celerității soluționării cauzelor penale, nereprezentând un impediment în calea liberului acces la justiție. În acest sens, Curtea a statuat că, în faza de urmărire penală, legiuitorul poate opta atât pentru instituirea, cât și pentru eliminarea unor garanții procesuale, precum cea din speță, cu condiția ca actele organelor de urmărire penală să poată fi cenzurate de instanța de judecată. Or, în cazul de față, rămânerea definitivă a soluției de respingere dispuse de procurorul ierarhic superior, potrivit dispozițiilor art. 278 alin. 2¹ din Codul de procedură penală, nu înlătură dreptul părții interesate de a formula plângere, în condițiile art. 278¹ alin. 1, împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței de clasare și nici dreptul de a beneficia de garanțiile procesuale care însoțesc faza judecării propriu-zise și de căile de atac prevăzute de lege în cazul trimiterii în judecată.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, inclusiv în ceea ce privește invocarea art. 16 din Constituție.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. 2¹ și art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Simion Ferescu și Iulian Tămaș în dosarele nr. 14.827/325/2011 și nr. 12.441/325/2011 ale Judecătoriei Timișoara.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 mai 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 565

din 29 mai 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, excepție ridicată de Alexandru Florian Lele în Dosarul nr. 7.470/1/2010 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 9 judecători și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.036D/2011.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 20 iunie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 7.470/1/2010, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 9 judecători a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.**

Excepția a fost ridicată de recurentul Alexandru Florian Lele cu ocazia soluționării recursului declarat împotriva Hotărârii nr. 6/P din 22 iunie 2010 prin care Consiliul Superior al Magistraturii — Secția pentru procurori a admis acțiunea disciplinară formulată de Comisia de disciplină pentru procurori împotriva acestuia.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că, „în măsura în care acest text nu prevede și un termen de prescripție a răspunderii disciplinare a magistraților, acesta este contrar prevederilor art. 16 din Constituția României privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, drept fundamental ce este în concordanță cu Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale”.

Instanța de judecată consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1) și (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 47 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care au următorul cuprins: *„Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul în care constată că sesizarea este întemeiată, aplică una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute de lege, în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite de judecător sau procuror și cu circumstanțele personale ale acestuia.”*

Autorul criticii susține că aceste dispoziții de lege contravin prevederilor art. 16 din Constituție care consacră egalitatea în drepturi.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit art. 134 alin. (2) teza întâi din Constituție, *„Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de instanță de judecată, prin secțiile sale, în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor, potrivit procedurii stabilite prin legea sa organică”*.

De asemenea, în temeiul art. 126 alin. (2) din Constituție, procedura de judecată este stabilită numai prin lege, iar dispozițiile de lege criticate, reglementând norme de procedură care se aplică tuturor persoanelor aflate sub incidența textului de lege criticat, nu contravin sub niciun aspect prevederilor constituționale ale art. 16.

Totodată, Curtea reține că, potrivit art. 46 alin. (14) din Legea nr. 317/2004, *„Acțiunea disciplinară poate fi exercitată în termenul de prescripție de cel mult un an de la data la care fapta a fost cunoscută de Consiliul Superior al Magistraturii, dar nu mai târziu de 2 ani de la data săvârșirii faptei”*.

În aceste condiții, Curtea constată că autorul excepției formulează o falsă critică de neconstituționalitate, în sensul în care aceasta este fără obiect.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, excepție ridicată de Alexandru Florian Lele în Dosarul nr. 7.470/1/2010 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 9 judecători.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 mai 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,

Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 595

din 5 iunie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, excepție ridicată de Sindicatul Liber A.R.R., în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamanților Arpad Besenyei, Ioan Borotici, Mihai Antoniu Bota, Cristian Teodor Cuș, Alexandru Eros, Ioan Filip, Iosif Felician Racolța și Sergiu Ioan Sarca în Dosarul nr. 69.523/3/2011 al Tribunalului Satu Mare — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 717D/2012.

La apelul nominal, lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 718D/2012, având ca obiect aceeași excepție, ridicată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamanților Viorica Achiroaie, Alexandru Cirstina, Angelica Anuță, Alina-Alexandra Asiminoaei, Oana-Cristina Axinciuc, Maria Baida, Margareta Botoșneanu, Silvia Burda, Gabriela Călin, Simona Chiron, Radu-Benone Ciobanu, Cristian Constantin Cîrligeanu, Nicoleta Cojocariu, Dorina Coman, Dumitru-Alin Covașă, Luminița Curtman, Carmen-Iuliana Dorofteiu, Oana-Mariana Gălușcă, Nicoleta Grădinaru, Eugen Grindei, Eugenia Guriuc, Gheorghe Guriuc, Lili-Ana Gutter, Maria-Cristina Horbovanu, Mihaela Horga, Alina-Manuela Humă, Stelian Lăbușcă, Mariana Lăcătuș, Liliana Lozeanu, Neculai Luca, Manuela-Elena Melinte, Rozalia-Magdalena Murariu, Ștefania Murariu, Brândușa-Doina Oltean, Ion-Paul Pavel, Rodica Petrușcă, Valeria Pînzariu, Sonia Melania, Daniela-Natașa Spoială, Mioara-Mirela Ștefănescu,

Angelica-Mihaela Ungureanu, Lăcrămioara Ursachi, Brândușa Văleanu, Luana-Mihaela Zaiț și Gabriela Zbughin în Dosarul nr. 3.750/40/2011 al Curții de Apel Suceava — Secția I civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 728D/2012, având ca obiect aceeași excepție, ridicată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamanților Maria Achirei, Lăcrămioara-Rodica Acsanei, Hareta Aghiorghiese, Daniela Balanca, Eugenia Baltariu, Hristea Daniela Budur, Otilia Ancuța Ceistof, Olga Chihulca, Nicoleta Ferestrăuariu, Cornelia Ionel, Florentina Leonte, Veronica Mandric, Veronica Mihuță, Panfilia Pușcașu, Cecilia Rusu, Maricica Stoica și Maria Ștefan în Dosarul nr. 3.480/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 729D/2012, având ca obiect aceeași excepție, ridicată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamanților Maricica Agavrioloaie, Simona Afloarei, Nicoleta Loredana Amariei, Aniela Amihălăchioaie, Carmen-Cristina Apostol, Cristina Apostu, Maria Apreutesei, Claudia Boroș, Emanuela Botezatu, Rodica Bradu, Vasile Bradu, Mihaela Butnaru, Vasile Căruntu, Elena Cercel, Constantin Costăș, Valentina Damian, Elena Dănilă, Iulia Gavril, Tiberiu Gireadă, Gheorghe-Laurențiu Gutic, Viorica Ibănescu, Irina Ilași-Tomniuc, Eugen Liente, Dorina Lupu, Alina Onofrei, Carmen Păduraru, Liliana Pădurariu, Florea Postolache, Marcela Racu, Daniela Ropotă, Gheorghe Stan, Paula-Mihaela Stoleru, Gheorghe Șerban, Gheorghe Șerban, Maria Șerban, Costică Șlincu, Gheorghe Țăran, Ana-Maria Ursulică și Lucian Voloșeniuc în Dosarul nr. 3.500/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 730D/2012, având ca obiect aceeași excepție, ridicată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamanților Rodica Achite,

Ciprian Amihăiesei, Niculina Benea, Eduard Berbecel, Mihaela Benarrioua, Mihai Cazacu, Silvia Chelărașu, Silvia Cînipariu, Dan Ștefan Dorohoncianu, Mihai Dumitraș, Ștefănică Gagea, Veronica Grădinaru, Gabriela Guțu, Elena-Alina Ionescu, Cristian Juglan, Alexandru Luca, Silvia Luca, Gheorghe Melinte, Iulia-Liliana Mogoșasnu, Elena-Lorena Mogoșanu, Constantin Nechita, Doinița Negru, Mariana Nicolescu, Iulia Marinela Olariu, Teodora Olaru, Anton Pîrvu, Ioan Popa, Mihaela Popescu, Marinela Pintilei, Petronela Prisecaru, Gabriela Raba, Adrian Roșu, Silvia-Maria Rusu, Corneliu-Liviu Sîrghi și Maria Șendriuc în Dosarul nr. 3.630/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 731D/2012, având ca obiect aceeași excepție, ridicată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantei Maria Mariniuc în Dosarul nr. 4.316/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 717D/2012, 718D/2012 și nr. 728—731D/2012, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile pentru conexarea cauzelor.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea dosarelor nr. 718D/2012 și nr. 728—731D/2012 la Dosarul nr. 717D/2012, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 15 martie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 69.523/3/2011, **Tribunalul Satu Mare — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.** Excepția a fost invocată de Sindicatul Liber A.R.R., în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Arpad Besenyei, Ioan Borotici, Mihai Antoniu Bota, Cristian Teodor Cuș, Alexandru Eros, Ioan Filip, Iosif Felician Racolța și Sergiu Ioan Sarca.

Prin Încheierea din 15 martie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 3.750/40/2011, **Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.** Excepția a fost invocată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Viorica Achiroaie,

Alexandru Cirstina, Angelica Anuță, Alina-Alexandra Asiminoaei, Oana-Cristina Axinciuc, Maria Baida, Margareta Botoșneanu, Silvia Burda, Gabriela Călin, Simona Chiron, Radu-Benone Ciobanu, Cristian Constantin Cîrligeanu, Nicoleta Cojocariu, Dorina Coman, Dumitru-Alin Covașă, Luminița Curtman, Carmen-Iuliana Doroftei, Oana-Mariana Gălușcă, Nicoleta Grădinaru, Eugen Grindei, Eugenia Guriuc, Gheorghe Guriuc, Lili-Ana Gutter, Maria-Cristina Horbovanu, Mihaela Horga, Alina-Manuela Humă, Stelian Lăbușcă, Mariana Lăcătuș, Liliana Lozeanu, Neculai Luca, Manuela-Elena Melinte, Rozalia-Magdalena Murariu, Ștefania Murariu, Brândușa-Doina Oltean,

Ion-Paul Pavel, Rodica Petrușcă, Valeria Pînzariu, Sonia Melania, Daniela-Natașa Spoială, Mioara-Mirela Ștefănescu, Angelica-Mihaela Ungureanu, Lăcrămioara Ursachi, Brândușa Văleanu, Luana-Mihaela Zaiț și Gabriela Zbughin.

Prin Încheierea din 6 decembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 3.480/40/2011, **Tribunalul Botoșani — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.** Excepția a fost invocată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Maria Achirei, Lăcrămioara-Rodica Acsanei, Hareta Aghiorghiesei, Daniela Balanca, Eugenia Baltariu, Hristea Daniela Budur, Otilia Ancața Ceistof, Olga Chihulca, Nicoleta Ferestrăuariu, Cornelia Ionel, Florentina Leonte, Veronica Mandric, Veronica Mihută, Panfilia Pușcașu, Cecilia Rusu, Maricica Stoica și Maria Ștefan.

Prin Încheierea din 12 decembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 3.500/40/2011, **Tribunalul Botoșani — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.** Excepția a fost invocată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Maricica Agavrioloaie, Simona Afloarei, Nicoleta Loredana Amariei, Aniela Amihălăchioaie, Carmen-Cristina Apostol, Cristina Apostu, Maria Apreutesei, Claudia Boros, Emanuela Botezatu, Rodica Bradu, Vasile Bradu, Mihaela Butnaru, Vasile Căruntu, Elena Cercel, Constantin Costăș, Valentina Damian, Elena Dănilă, Iulia Gavril, Tiberiu Gireadă, Gheorghe-Laurențiu Gutic, Viorica Ibănescu, Irina Ilași-Tomniuc, Eugen Lionte, Dorina Lupu, Alina Onofrei, Carmen Păduraru, Liliana Pădurariu, Florea Postolache, Marcela Racu, Daniela Ropotă, Gheorghe Stan, Paula-Mihaela Stoleru, Gheorghe Șerban, Gheorghe Șerban, Maria Șerban, Costică Șlincu, Gheorghe Țăran, Ana-Maria Ursulică și Lucian Voloșeniuc.

Prin Încheierea din 6 decembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 3.630/40/2011, **Tribunalul Botoșani — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.** Excepția a fost invocată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Rodica Achițe, Ciprian Amihăiesei, Niculina Benea, Eduard Berbecel, Mihaela Benarrioua, Mihai Cazacu, Silvia Chelărașu, Silvia Cînipariu, Dan Ștefan Dorohoncianu, Mihai Dumitraș, Ștefănică Gagea, Veronica Grădinaru, Gabriela Guțu, Elena-Alina Ionescu, Cristian Juglan, Alexandru Luca, Silvia Luca, Gheorghe Melinte, Iulia-Liliana Mogoșasnu, Elena-Lorena Mogoșanu, Constantin Nechita, Doinița Negru, Mariana Nicolescu, Iulia Marinela Olariu, Teodora Olaru, Anton Pîrvu, Ioan Popa, Mihaela Popescu, Marinela Pintilei, Petronela Prisecaru, Gabriela Raba, Adrian Roșu, Silvia-Maria Rusu, Corneliu-Liviu Sîrghi și Maria Șendriuc.

Prin Încheierea din 12 decembrie 2011, pronunțată în Dosarul nr. 4.316/40/2011, **Tribunalul Botoșani — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.** Excepția a fost invocată de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantei Maria Mariniuc.

Excepțiile au fost invocate în cauze având ca obiect soluționarea unor acțiuni privind plata unor drepturi salariale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate în Dosarul nr. 717D/2012, autorii arată, în esență, că restrângerea drepturilor salariale dispusă prin Legea nr. 118/2010, deși a avut ca justificare criza economică, respectiv apărarea securității naționale, nu a respectat principiul proporționalității,

efectuându-se doar asupra salariaților din sistemul bugetar, prin aceasta încălcându-se dreptul acestora, în calitate de cetățeni ai țării, la nediscriminare. În opinia autorilor, se stabilește astfel un raport nelegal, discriminatoriu al obligațiilor față de stat în raport cu ceilalți cetățeni, salariați din sectorul privat, încălcându-se principiul egalității de tratament stabilit prin art. 16 din Constituție.

În motivarea excepției de neconstituționalitate în dosarele nr. 718D/2012, nr. 728D/2012, nr. 729D/2012, nr. 730D/2012 și nr. 731D/2012, autorii susțin, în esență, că, prin promulgarea Legii nr. 118/2010 chiar în ziua în care aceasta a fost votată, în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului, au fost încălcate dispozițiile art. 147 alin. (2) din Constituție, ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale art. 133 alin. (3)—(5) din Regulamentul Camerei Deputaților, în sensul nesocotirii termenului de 48 de ore înăuntrul căruia senatorii sau deputații ar fi putut formula obiecții de neconstituționalitate.

Totodată, susțin că actul normativ criticat, stipulând diminuarea cu 25% a drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, încalcă dreptul de proprietate asupra salariului convenit pentru munca prestată, iar această măsură nu are caracter temporar și nu este justificată de niciuna din situațiile care pot determina restrângerea legală a exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, nicio despăgubire nefiind acordată pentru privarea de acest drept. Invocă hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 21 aprilie 1998, 19 decembrie 2002, 8 noiembrie 2005, 28 septembrie 2004 și 23 octombrie 2007, pronunțate în cauzele *Ex-regele Greciei împotriva Greciei*, *Broniowski împotriva Poloniei*, *Kechko împotriva Ucrainei*, *Kopecky împotriva Slovaciei* și, respectiv, *Cazacu împotriva Republicii Moldova*.

Tribunalul Satu Mare — Secția I civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă apreciază că actul normativ criticat nu încalcă dispozițiile constituționale invocate.

Tribunalul Botoșani — Secția civilă consideră întemeiată excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 118/2010, în întregul ei, cât privește dispozițiile constituționale ale art. 147 alin. (2) raportate la art. 146, ale art. 1 alin. (3) și (5) și ale art. 16 alin. (2). În esență, în opinia instanței, prin nerespectarea termenelor și condițiilor impuse de Legea nr. 47/1992, a fost lipsită de substanță forma de control de constituționalitate a legilor înainte de promulgarea acestora.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că actul normativ criticat este constituțional.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 30 iunie 2010, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 16 alin. (1), acest act normativ a avut aplicabilitate limitată în timp, până la 31 decembrie 2010. Cu toate acestea, prevederile sale continuă să își producă efectele juridice în cauzele ce fac obiectul Dosarului nr. 69.523/3/2011 al Tribunalului Satu Mare — Secția I civilă, al Dosarului nr. 3.750/40/2011 al Curții de Apel Suceava — Secția I civilă și al dosarelor nr. 3.480/40/2011, nr. 3.500/40/2011, nr. 3.630/40/2011 și nr. 4.316/40/2011 ale Tribunalului Botoșani — Secția civilă, în care au fost invocate prezentele excepții de neconstituționalitate, astfel încât, în lumina jurisprudenței recente a Curții Constituționale (Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011), Curtea poate analiza constituționalitatea prevederilor actului normativ criticat.

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, în Dosarul nr. 717D/2012, autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi și art. 53 — Restrângerea exercițiului unor drepturi și al unor libertăți*.

În opinia autorilor excepției din dosarele nr. 718D/2012, nr. 728D/2012, nr. 729D/2012, nr. 730D/2012 și nr. 731D/2012, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 41 alin. (5) privind dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective, art. 44 alin. (1)—(3) — *Dreptul de proprietate privată*, art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi și al unor libertăți*, art. 136 alin. (1) privind proprietatea și alin. (5) referitor la inviolabilitatea proprietății private, în condițiile legii organice, art. 146 — *Atribuțiile Curții Constituționale*, art. 147 alin. (2) privind obligarea Parlamentului de a reexamina dispozițiile din legile declarate neconstituționale, înainte de promulgarea acestora, și art. 148 alin. (2) referitor la prioritatea reglementărilor europene, cu caracter obligatoriu, față de dispozițiile contrare din legile interne. De asemenea, mai invocă prevederile art. 17 cu privire la dreptul de proprietate cuprins în Declarația Universală a Drepturilor Omului și ale art. 1 — *Protecția proprietății* din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În plus, în Dosarul nr. 718D/2012, autorii invocă și prevederile art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale art. 133 alin. (3)—(5) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994.

I. În ceea ce privește *criticile privind neconstituționalitatea extrinsecă* a Legii nr. 118/2010, prin încălcarea dispozițiilor art. 147 alin. (2) din Constituție, ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 și ale art. 133 alin. (3)—(5) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, din cauza promulgării chiar în ziua în care aceasta a fost votată în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate, pentru considerentele reținute prin Decizia nr. 975 din 7 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 11 august 2010.

Cu acel prilej, Curtea a respins obiecția de neconstituționalitate ca neîntemeiată, statuând că, în conformitate cu prevederile art. 147 alin. (2) din Constituție și ale art. 18 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „*În cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale*”. În cazul legilor declarate parțial neconstituționale (situația Legii privind unele măsuri necesare în vederea stabilirii echilibrului bugetar, devenită Legea nr. 118/2010), după punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale de către Parlament, Președintele României este obligat să promulge legea în termen de 10 zile, conform art. 77

alin. (3) din Legea fundamentală. În cadrul acestui termen, Președintele poate promulga legea în oricare dintre zilele care îi stau la dispoziție, prin emiterea unui decret în temeiul art. 100 din Legea fundamentală, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, odată cu legea.

Curtea a reținut că Legea nr. 118/2010 și Decretul de promulgare nr. 603/2010 au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 30 iunie 2010. De asemenea, Curtea a observat că decretul de promulgare a fost emis la data de 29 iunie 2010, deci în interiorul termenului de două zile prevăzut de Legea nr. 47/1992. Natura juridică a acestui termen este una de protecție a titularilor dreptului de sesizare a Curții Constituționale, spre a se evita promulgarea intempestivă a legii și eludarea în acest fel a controlului de constituționalitate *a priori*. Pentru a întări finalitatea urmărită prin instituirea acestui termen, Curtea, prin decizia mai sus menționată, a stabilit că, **în măsura în care titularii dreptului de sesizare și-au exercitat acest drept în interiorul termenului respectiv**, controlul de constituționalitate *a priori* va fi exercitat chiar dacă decretul de promulgare a fost emis înainte ca aceștia să își fi exercitat dreptul prevăzut de art. 146 lit. a) din Constituție.

De asemenea, prin Decizia nr. 1.423 din 20 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 14 decembrie 2011, Curtea a statuat, cu valoare de principiu, că promulgarea este un act ulterior adoptării legii și exterior voinței legiuitorului, astfel încât eventualele probleme de constituționalitate în legătură cu acesta nu afectează constituționalitatea extrinsecă a legii. Curtea a mai arătat că obiectul controlului de constituționalitate reglementat la art. 146 lit. d) din Constituție îl constituie legile și ordonanțele Guvernului, și nu decretul de promulgare sau modul în care instituțiile publice înțeleg să își exercite competențele constituționale sau legale.

Întrucât criticile de neconstituționalitate extrinsecă relevate în prezenta cauză privesc aspecte identice cu cele relevate în jurisprudența menționată și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

II. Referitor la *criticile de neconstituționalitate intrinsecă*, Curtea constată că soluția legislativă criticată a mai fost supusă controlului de constituționalitate, prin raportare la motive similare de neconcordanță cu Legea fundamentală.

Astfel, prin Decizia nr. 1.155 din 13 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 27 octombrie 2011, Curtea, reiterând cele statuate prin deciziile nr. 872 din 25 iunie 2010 și nr. 874 din 25 iunie 2010, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, a reținut, în esență, că dreptul la salariu este corolarul unui drept constituțional, și anume dreptul la muncă, iar diminuarea sa se constituie într-o veritabilă restrângere a exercițiului dreptului la muncă. Realizând o examinare a compatibilității dispozițiilor legale criticate cu fiecare dintre condițiile strict și limitativ prevăzute de Legea fundamentală pentru restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, Curtea a constatat că măsura de diminuare a cuantumului salariului/indemnizației/soldei cu 25% constituie o restrângere a exercițiului dreptului constituțional la muncă ce afectează dreptul la salariu, cu respectarea însă a prevederilor art. 53 din Constituție.

Astfel, Curtea a statuat că diminuarea cu 25% a cuantumului salariului/indemnizației/soldei este prevăzută prin Legea nr. 118/2010 și se impune pentru reducerea cheltuielilor bugetare. De asemenea, soluția legislativă cuprinsă în art. 1 din lege a fost determinată de apărarea „securității naționale”, noțiune înțeleasă în sensul unor aspecte din viața statului — precum cele economice, financiare, sociale — care ar putea afecta însăși ființa statului prin amploarea și gravitatea fenomenului. În acest sens, prin Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009, Curtea a statuat că situația de criză financiară mondială ar putea afecta, în lipsa unor măsuri adecvate, stabilitatea economică a țării și, implicit, securitatea națională.

Cu privire la proporționalitatea situației care a determinat restrângerea, Curtea a constatat că există o legătură de proporționalitate între mijloacele utilizate (reducerea cu 25% a cuantumului salariului/indemnizației/soldei) și scopul legitim urmărit (reducerea cheltuielilor bugetare/reechilibrarea bugetului de stat) și că există un echilibru între cerințele de interes general ale colectivității și protecția drepturilor fundamentale ale individului.

Curtea a constatat că măsura legislativă criticată este aplicată în mod nediscriminatoriu, în sensul că reducerea de 25% se aplică tuturor categoriilor de personal bugetar în același cuantum și mod. Curtea a observat totodată că măsura criticată prezintă un caracter temporar, având o durată limitată în timp, și anume până la data de 31 decembrie 2010, tocmai pentru a nu se afecta substanța dreptului constituțional protejat.

În legătură cu această cerință a caracterului temporar al măsurii de restrângere a dreptului la salariu, în prezenta cauză, analizând contextul legislativ actual, se constată că, prin art. 1 alin. (1) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 28 decembrie 2010, s-a stabilit că, începând cu 1 ianuarie 2011, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare, astfel cum au fost acordate personalului plătit din fonduri publice pentru luna octombrie 2010, se majorează cu 15%.

Așa cum a statuat Curtea prin Decizia nr. 1.655 din 28 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 20 ianuarie 2011, o asemenea modalitate de stabilire a cuantumului concret al salariilor/soldelor/indemnizațiilor brute nu este de natură să încalce cele stabilite prin deciziile Curții Constituționale nr. 872 și nr. 874 din 25 iunie 2010. Curtea a impus o obligație de rezultat legiuitorului, aceea ca după 1 ianuarie 2011 să revină la cuantumul salariilor/indemnizațiilor și soldelor de dinainte de adoptarea acestor măsuri de diminuare, în condițiile încadrării în politicile sociale și de personal, care, la rândul lor, trebuie să se încadreze în nivelul cheltuielilor bugetare. Este în același timp o obligație sub condiție care va duce la revenirea etapizată a cuantumului drepturilor salariale la nivelul anterior Legii nr. 118/2010. Stabilirea modalității concrete de realizare a acestui proces este o prerogativă a legiuitorului, care va decide, în funcție de situația economico-financiară a țării, momentul îndeplinirii cât mai rapide a obligației sale de rezultat, în sensul revenirii cel puțin la cuantumul salariilor/indemnizațiilor și soldelor de dinainte de adoptarea Legii nr. 118/2010.

Curtea a mai constatat că, în sensul jurisprudenței sale, spre exemplu Decizia nr. 939 din 7 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 16 septembrie 2011, salariile viitoare pe care angajatorul trebuie să le plătească angajatului nu intră în sfera dreptului de proprietate, angajatul neavând un atare drept pentru salariile ce vor fi plătite în viitor de către angajator, ele fiind drepturi de creanță.

În același sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu, în Hotărârea din 31 mai 2011, pronunțată în Cauza *Maggio și alții împotriva Italiei*, paragraful 55, potrivit căreia art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu implică un drept la dobândirea proprietății.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, excepție ridicată de Sindicatul Liber A.R.R., în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Arpad Besenyei, Ioan Borotici, Mihai Antoniu Bota, Cristian Teodor Cuș, Alexandru Eros, Ioan Filip, Iosif Felician Racolța și Sergiu Ioan Sarca în Dosarul nr. 69.523/3/2011 al Tribunalului Satu Mare — Secția I civilă, de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Viorica Achiroaie, Alexandru Cirstina, Angelica Anuță, Alina-Alexandra Asiminoaei, Oana-Cristina Axinciuc, Maria Baida, Margareta Botoșeanu, Silvia Burda, Gabriela Călin, Simona Chiron, Radu-Benone Ciobanu, Cristian Constantin Cîrligeanu, Nicoleta Cojocariu, Dorina Coman, Dumitru-Alin Covașă, Luminița Curtman, Carmen-Iuliana Dorofteiu, Oana-Mariana Gălușcă, Nicoleta Grădinaru, Eugen Grindei, Eugenia Guriuc, Gheorghe Guriuc, Lili-Ana Gutter, Maria-Cristina Horbovanu, Mihaela Horga, Alina-Manuela Humă, Stelian Lăbușcă, Mariana Lăcătuș, Liliana Lozeanu, Neculai Luca, Manuela-Elena Melinte, Rozalia-Magdalena Murariu, Ștefania Murariu, Brândușa-Doina Oltean, Ion-Paul Pavel, Rodica Petrușcă, Valeria Pînzariu, Sonia Melania, Daniela-Natașa Spoială, Mioara-Mirela Ștefănescu, Angelica-Mihaela Ungureanu, Lăcrămioara Ursachi, Brândușa Văleanu, Luana-Mihaela Zaiț și Gabriela Zbughin în Dosarul nr. 3.750/40/2011 al Curții de Apel Suceava — Secția I civilă, de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Maria Achirei, Lăcrămioara-Rodica Acsanei, Hareta Aghiorghiesei, Daniela Balanca, Eugenia Baltariu, Hristea Daniela Budur, Otilia Ancuța Ceistof, Olga Chihulca, Nicoleta Ferestrăuariu, Cornelia Ionel, Florentina Leonte, Veronica Mandric, Veronica Mihuță, Panfilia Pușcașu, Cecilia Rusu, Maricica Stoica și Maria Ștefan în Dosarul nr. 3.480/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția civilă, de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Maricica Agavriloaie, Simona Afloarei, Nicoleta Loredana Amariei, Aniela Amihălăchioaie, Carmen-Cristina Apostol, Cristina Apostu, Maria Apreutesei, Claudia Boroș, Emanuela Botezatu, Rodica Bradu, Vasile Bradu, Mihaela Butnaru, Vasile Căruntu, Elena Cercel, Constantin Costaș, Valentina Damian, Elena Dănilă, Iulia Gavril, Tiberiu Gireadă, Gheorghe-Laurențiu Gutic, Viorica Ibănescu, Irina Ilași-Tomniuc, Eugen Lionte, Dorina Lupu, Alina Onofrei, Carmen Păduraru, Liliana Pădurariu, Florea Postolache, Marcela Racu, Daniela Ropotă, Gheorghe Stan, Paula-Mihaela Stoleru, Gheorghe Șerban, Gheorghe Șerban, Maria Șerban, Costică Șlincu, Gheorghe Țăran, Ana-Maria Ursulică și Lucian Voloșeniuc în Dosarul nr. 3.500/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția civilă, de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantilor Rodica Achite, Ciprian Amihăiesei, Niculina Benea, Eduard Berbecel, Mihaela Benarrioua, Mihai Cazacu, Silvia Chelărașu, Silvia Cînipariu, Dan Ștefan Dorohoncianu, Mihai Dumitraș, Ștefănică Gagea, Veronica Grădinaru, Gabriela Guțu, Elena-Alina Ionescu, Cristian Juglan, Alexandru Luca, Silvia Luca, Gheorghe Melinte, Iulia-Liliana Mogoșasnu, Elena-Lorena Mogoșanu, Constantin Nechita, Doinița Negru, Mariana Nicolescu, Iulia Marinela Olariu, Teodora Olaru, Anton Pîrvu, Ioan Popa, Mihaela Popescu, Marinela Pintilei, Petronela Prisecaru, Gabriela Raba, Adrian Roșu, Silvia-Maria Rusu, Corneliu-Liviu Sirghi și Maria Șendriuc în Dosarul nr. 3.630/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția civilă și de Sindicatul Învățământului Preuniversitar Botoșani, în nume propriu și în calitate de reprezentant al reclamantei Maria Mariniuc în Dosarul nr. 4.316/40/2011 al Tribunalului Botoșani — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 iunie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 596

din 5 iunie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, art. 46 și art. 50 alin. (1) din Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și ale art. 659 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, art. 46 și art. 50 alin. (1) din Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și ale art. 659 din Legea nr. 287/2009

privind Codul civil, excepție ridicată de Andrei Marinela în Dosarul nr. 43.915/212/2010 al Judecătorei Constanța — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 720D/2012.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autorul excepției a transmis concluzii scrise prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 8 februarie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 43.915/212/2010, **Judecătoria Constanța — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, art. 46 și art. 50 alin. (1) din Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și ale art. 659 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil.** Excepția a fost ridicată de Andrei Marinela într-o cauză civilă având ca obiect obligarea pârâtei la plata cotelor de contribuție privind cheltuielile de întreținere aferente apartamentului proprietatea acesteia.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată, în esență, că, deși nu a solicitat să facă parte din asociația de proprietari constituită în imobilul în care locuiește, în mod forțat și fără a i se respecta dreptul constituțional la libera asociere este considerat ca făcând parte dintre membrii acesteia, având, în consecință, aceleași obligații ca și ceilalți locatari care au consimțit să facă parte din această asociație. Totodată, invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (hotărârile pronunțate în cauzele *Butan și Dragomir împotriva României*, 2008, *Young, James și Webster împotriva Marii Britanii*, 1981, *Chassagnou și alții împotriva Franței*, 1999, și *Sigurour A., Sigurjonsson împotriva Islandei*, 1993), care a statuat că libertatea de asociere include și dreptul de a refuza aderarea la o asociație.

Judecătoria Constanța — Secția civilă apreciază că textele de lege criticate nu încalcă dispozițiile constituționale și convenționale invocate, întrucât impun un tratament juridic diferit pentru situații de fapt diferite, având o justificare obiectivă și rezonabilă, și anume necesitatea recuperării de către asociațiile de proprietari a cotelor de întreținere, ținând cont de consecința neachitării debitelor de către datornici. Sub aspectul participării la cheltuielile comune, nu are relevanță dacă persoana este sau nu membru al unei asociații de proprietari, întrucât această obligație rezultă din starea de indiviziune forțată cu privire la părțile comune în care se află toți proprietarii. De asemenea, existența unor spații în proprietate comună și perpetuă, imposibilitatea încheierii unor contracte individuale cu marii furnizori de utilități de către toți proprietarii, indiferent că sunt sau nu membri ai asociației de proprietari, sunt elemente care impun constituirea unei structuri organizate, care să acționeze în numele și pentru interesul comun.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile criticate sunt constituționale. În acest sens, face referire la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv deciziile nr. 1.155/2007 și nr. 1.117/2011.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 4, art. 46 și art. 50 alin. (1) din Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 23 iulie 2007, având următorul conținut:

— Art. 4: „(1) *Asociația de proprietari are drept scop administrarea și gestionarea proprietății comune care, pe lângă drepturi, impune obligații pentru toți proprietarii.*

(2) *Consecințele neluării măsurilor de organizare și funcționare cu privire la administrarea și gestiunea proprietății comune sunt în răspunderea juridică a tuturor proprietarilor sau a reprezentanților acestora, după caz.”;*

— Art. 46: „*Toți proprietarii au obligația să plătească lunar, conform listei de plată a cheltuielilor asociației de proprietari, în avans sau pe baza facturilor emise de furnizori, cota de contribuție ce le revine la cheltuielile asociației de proprietari, inclusiv cele aferente fondurilor din asociația de proprietari.”;*

— Art. 50 alin. (1): „*Asociația de proprietari are dreptul de a acționa în justiție pe orice proprietar care se face vinovat de neplata cotelor de contribuție la cheltuielile asociației de proprietari mai mult de 90 de zile de la termenul stabilit.”*

Totodată, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie și prevederile art. 659 „*Constituirea asociațiilor de proprietari*” din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 24 iulie 2009, republicată în temeiul art. 218 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, potrivit căroră: „*În cazul clădirilor cu mai multe etaje ori apartamente sau în cazul ansamblurilor rezidențiale formate din locuințe individuale, amplasate izolat, înșiruit sau cuplat, în care există proprietăți comune și proprietăți individuale, se constituie asociația de proprietari, care se organizează și funcționează în condițiile legii.”*

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorul excepției invocă încălcarea atât a dispozițiilor constituționale ale art. 40 alin. (1) privind dreptul de asociere, cât și a dispozițiilor art. 11 referitoare la libertatea de întrunire și de asociere din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile art. 4, art. 46 și art. 50 alin. (1) din Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la motive similare de neconcordanță cu dispozițiile constituționale și convenționale invocate de autor în prezenta speță.

Astfel, prin Decizia nr. 393 din 19 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 280 din 29 aprilie 2009, Decizia nr. 1.647 din 16 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 24 martie 2011, și Decizia nr. 697 din 31 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 2 august 2011, Curtea a reținut, în esență, că, în anumite situații, legiuitorul poate institui forme speciale de asociere ce urmăresc apărarea unor interese de ordin general și care, în perspectiva scopurilor pe care le urmăresc, nu reprezintă, în realitate, modalități înscrise în conceptul de liberă asociere, iar asociația de proprietari se află tocmai într-o asemenea situație juridică. Această categorie de asociații a fost reglementată prin lege în vederea realizării unui scop de interes general, și anume administrarea în bune condiții a clădirilor cu mai multe apartamente, luându-se în seamă totodată și interesele locatarilor legate de realizarea unei bune conviețuirii, inclusiv pentru stabilirea costurilor și a cheltuielilor comune, a repartizării lor pe fiecare locatar, a reparațiilor și amenajărilor necesare etc.

Rezolvarea problemelor pe care le implică locuirea și administrarea unui imobil cu mai mulți locatari impune, în consecință, o asociere fără de care drepturile și interesele legitime ale celor ce locuiesc în imobilul respectiv ar putea fi afectate prin apariția unor neînțelegeri sau litigii.

În plus, existența unor spații în proprietate comună și perpetuă, imposibilitatea încheierii unor contracte individuale cu marii furnizori de utilități de către toți proprietarii, indiferent că sunt sau nu membri ai asociației de proprietari, sunt elemente care impun constituirea unei structuri organizate, care să acționeze în numele și pentru interesul comun.

Cu privire la dreptul la liberă asociere, Curtea Europeană a Drepturilor Omului și-a format o jurisprudență (Hotărârea din 13 august 1981, pronunțată în Cauza *Young, James, Webster*

împotriva Regatului Unit, paragraful 55 și Hotărârea din 30 iunie 1993, pronunțată în Cauza *Sigurour A. Sigurjónsson c. Islanda*, paragraful 35) prin care a constatat încălcarea art. 11 din Convenție atunci când asocierea era obligatorie potrivit legislației naționale, stabilind că dreptul de asociere implică și aspectul negativ al acestuia — dreptul de a nu fi silit la afilierea la o asociație — având în vedere faptul că prin Convenție nu se consacră, în mod expres, acest lucru.

Constituirea asociațiilor de proprietari, astfel cum este reglementată de Legea nr. 230/2007, nu contravine însă dispozițiilor constituționale sau convenționale care garantează implicit și aspectul negativ al dreptului de asociere. Elocventă, sub acest aspect, este teza a doua a art. 2 din Legea nr. 230/2007, care oferă proprietarului posibilitatea de a se asocia în această formă asociativă, fără să îi impună însă vreo obligație în acest sens. Conținutul normativ al acestui articol are caracter dispozitiv („...*proprietarii se pot asocia în asociații de*

proprietari cu personalitate juridică...”), lăsând proprietarului libertatea de a deveni sau nu membru al asociației, neexistând niciun fel de constrângeri legale sau de altă natură care să îl forțeze să adere la asociație.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile precizate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru aceleași considerente Curtea constată că și prevederile art. 659 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil respectă dreptul constituțional la liberă asociere, acestea stabilind că în cazul clădirilor cu mai multe etaje ori apartamente sau în cazul ansamblurilor rezidențiale formate din locuințe individuale, amplasate izolat, înșiruit sau cuplat, în care există proprietăți comune și proprietăți individuale, se constituie asociația de proprietari, care se organizează și funcționează în condițiile legii.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, art. 46 și art. 50 alin. (1) din Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și ale art. 659 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, excepție ridicată de Andrei Marinela în Dosarul nr. 43.915/212/2010 al Judecătorei Constanța — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 iunie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 615

din 12 iunie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 48/2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Irina Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 48/2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul

juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, prin raportare la prevederile art. VI alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, excepție invocată de Kovács Jenő István, Kovács Jolán, Crăciun Ivan, Elisabeta Ivan, Gyöngyösi Zoltan, Gyöngyösi Annamaria, Kiss Dénes și Kiss Elena Claudia în Dosarul nr. 3.318/117/2010 al Tribunalului Cluj — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 328D/2012.

La apelul nominal răspunde reprezentantul autorilor excepției, avocat Ovidiu Podaru, cu delegație la dosar. Lipsesc celelalte părți, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 584D/2012, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 48/2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, prin raportare la prevederile art. VI alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, excepție invocată de Emil Simon, Maria Edita Simon și Anna Maria Budai în Dosarul nr. 422/117/2010 al Curții de Apel Cluj — Secția I civilă.

La apelul nominal răspunde reprezentantul autorilor excepției, avocat Ovidiu Podaru, cu delegație la dosar. Lipsesc celelalte părți, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă asupra faptului că, în acest dosar, partea Arhiepiscopia Romano-Catolică din Alba Iulia a depus un înscris prin care solicită comunicarea excepției de neconstituționalitate formulate de către autorii excepției.

Reprezentantul autorilor excepției se opune admiterii acestei cereri.

Având cuvântul asupra acestei cereri, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea acesteia, arătând că, potrivit încheierii de sesizare a Curții Constituționale, pronunțată de către Curtea de Apel Cluj — Secția I civilă, în ședința publică din 25 ianuarie 2012, excepția de neconstituționalitate a fost pusă în discuția părților, astfel încât reclamanta Arhiepiscopia Romano-Catolică din Alba Iulia, care a fost prezentă la acest termen de judecată, a avut posibilitatea să cunoască și să își susțină poziția procesuală cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată de părțile Emil Simon, Maria Edita Simon și Anna Maria Budai.

Curtea, în temeiul art. 129 alin. (1) din Codul de procedură civilă, coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, respinge cererea formulată.

Având în vedere identitatea de obiect a excepțiilor de neconstituționalitate invocate în dosarele nr. 328D/2012 și nr. 584D/2012, Curtea pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul autorilor excepției solicită conexarea dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile conexării.

Reținând identitatea de obiect, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, Curtea dispune conexarea Dosarului nr. 584D/2012 la Dosarul nr. 328D/2012, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului autorilor excepției, care solicită admiterea acesteia. În acest sens, arată că instituirea unui nou termen pentru introducerea acțiunii în constatarea nulității actelor juridice de înstrăinare a imobilelor care au făcut obiect de reglementare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, după momentul intervenirii prescripției dreptului la acțiune, în contextul neprorogării termenelor anterior instituite, este neconstituțională. Arată că dreptul de proprietate al foștilor chiriași care au cumpărat imobilele cu destinația de locuință în temeiul Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului s-a consolidat prin neexercitarea dreptului la acțiune în termenul instituit inițial prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, astfel încât această măsură legislativă este de natură să înfrângă principiul securității raporturilor juridice, parte componentă a dreptului la un proces echitabil.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate, arătând că instituirea unui nou termen pentru introducerea acțiunii în constatarea nulității actelor juridice de înstrăinare a imobilelor care au făcut obiect de reglementare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 este de natură să creeze un climat de insecuritate juridică pentru

foștii chiriași care au cumpărat aceste imobile în temeiul Legii nr. 112/1995. Invocă cele statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 24 martie 2009, pronunțată în Cauza *Tudor Tudor împotriva României*.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 24 ianuarie 2012 și 25 ianuarie 2012, pronunțate în dosarele nr. 3.318/117/2010 și nr. 422/117/2010, **Tribunalul Cluj — Secția civilă și Curtea de Apel Cluj — Secția I civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 48/2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, prin raportare la prevederile art. VI alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, excepție invocată de Kovács Jenő István, Kovács Jolán, Crăciun Ivan, Elisabeta Ivan, Gyöngyösi Zoltan, Gyöngyösi Annamaria, Kiss Dénes și Kiss Elena Claudia și de Emil Simon, Maria Edita Simon și Anna Maria Budai în cauze având ca obiect soluționarea cererilor acestora privind anularea unor contracte de vânzare-cumpărare.**

În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că prevederile art. II din Legea nr. 48/2004 se înscriu într-o serie de dispoziții legale care au introdus în mod succesiv noi termene în interiorul cărora, prin derogare de la dreptul comun, se putea exercita dreptul la acțiune pentru constatarea nulității actelor juridice de înstrăinare a imobilelor ce au făcut obiect de reglementare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000. Se susține că, în acest mod, prin succesiunea de prevederi legale care instituiau noi termene de introducere a acțiunii, după momentul intervenirii prescripției dreptului la acțiune, în contextul neprorogării termenelor anterior instituite, este încălcat principiul securității raporturilor juridice, parte componentă a dreptului la un proces echitabil. Mai mult, se susține că această lipsă de coerență legislativă afectează în ultima instanță siguranța persoanei foștilor chiriași care au cumpărat imobilele cu destinația de locuință în temeiul Legii nr. 112/1995, dat fiind faptul că, prin instituirea unui nou termen de constatare a nulității contractelor de vânzare-cumpărare, aceștia pot fi lipsiți în mod intempestiv de locuințele pe care le-au cumpărat, deși dreptul lor de proprietate a fost consolidat prin neexercitarea dreptului la acțiune în decursul termenului instituit inițial prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002.

Se mai arată că, în actualul context legislativ creat ca urmare a încetării efectelor prevederilor art. III cuprins în titlul II din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, ca urmare a pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 1.352 din 10 decembrie 2008, menținerea în vigoare a soluției legislative cuprinse în textul de lege criticat ar contraveni principiului constituțional al egalității în drepturi, dat fiind faptul că atât prevederile art. III din titlul II al Legii nr. 247/2005, declarat neconstituțional, cât și cele cuprinse în art. II din Legea nr. 48/2004, criticat în prezenta cauză, vizează aceeași soluție legislativă, respectiv introducerea unui nou termen în interiorul căruia să poată fi exercitat dreptul la acțiune prevăzut inițial de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, și se adresează acelorași subiecte de drept, respectiv cultelor religioase din România ale căror imobile au fost preluate în mod abuziv, cu sau fără titlu, de statul român, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989. Cu alte cuvinte, dacă acțiunea privind anularea contractelor de vânzare-cumpărare a fost introdusă în termenul prevăzut de Legea nr. 247/2005, aceste contracte rămân valabile, instanțele de judecată urmând

să constate prescripția dreptului la acțiune al cultelor religioase. În schimb, acțiunile introduse în termenul instituit prin textul de lege criticat pot avea drept consecință anularea unor contracte de vânzare-cumpărare similare, dreptul la acțiune nefiind prescris. Invocă în acest sens Hotărârea din 2 noiembrie 2010, pronunțată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza Ștefănică și alții împotriva României, paragraful 37, prin care s-a statuat că, „(...) atunci când există divergențe cu privire la aplicarea unor dispoziții legale în esență similare în cazul persoanelor aflate în grupuri aproape identice, apare o problemă în privința securității raporturilor juridice.”

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

Tribunalul Cluj — Secția civilă și Curtea de Apel Cluj — Secția I civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că termenul de 6 luni pentru exercitarea acțiunii în anularea actelor juridice de înstrăinare a imobilelor ce fac obiectul de reglementare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 a fost instituit ca o măsură reparatorie în favoarea celor care nu au beneficiat de termenul inițial introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002.

Avocatul Poporului, exprimându-și punctul de vedere în Dosarul nr. 328D/2012, consideră că textul de lege criticat este constituțional, invocând în acest sens punctele sale de vedere exprimate cu prilejul pronunțării deciziilor Curții Constituționale nr. 542 din 7 decembrie 2004, nr. 101 din 22 februarie 2005 și nr. 262 din 12 mai 2005. În Dosarul nr. 584D/2012, apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, dat fiind faptul că prevederile art. VI alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 au fost abrogate prin dispozițiile art. VI cuprins în titlul II al Legii nr. 247/2005.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile reprezentanților autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din încheierile de sesizare, îl reprezintă prevederile art. II din Legea nr. 48/2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 25 martie 2004, prin raportare la dispozițiile art. VI alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 18 decembrie 2002.

Prevederile art. VI alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2004, au fost abrogate prin art. VI cuprins în titlul II — *Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România* din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005.

Analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că autorii acesteia critică strict conținutul normativ al art. II din Legea nr. 48/2004, astfel încât Curtea urmează să se pronunțe asupra acestui text de lege, potrivit căruia: „*Dreptul la acțiune prevăzut la titlul II art. VI alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 se poate exercita și în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.*”

În opinia autorilor excepției, textul de lege criticat contravine dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 20 alin. (2) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 23 alin. (1) privind libertatea individuală și siguranța persoanei și art. 148 alin. (2) privind prioritatea prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și a celorlalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, față de dispozițiile contrare din legile interne.

De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la dreptul la un proces echitabil, precum și dispozițiile art. 1 — *Protecția proprietății* din primul Protocol aditional la aceeași convenție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

Prevederile art. VI alin. (4) cuprins în titlul II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 au instituit, prin derogare de la dreptul comun și indiferent de cauza de nulitate, un termen de prescripție de 6 luni de la data intrării în vigoare a acestui act normativ, în decursul căruia se putea exercita acțiunea în anularea actelor juridice de înstrăinare a imobilelor ce fac obiect de reglementare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, cu modificările și completările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 1 septembrie 2005.

Ulterior, prin dispozițiile art. II din Legea nr. 48/2004, text de lege ce constituie obiect al excepției de neconstituționalitate în prezenta cauză, a fost instituit un nou termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a acestei legi, în decursul căruia puteau fi introduse aceleași acțiuni în anulare, fără ca termenul instituit inițial de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 să fi fost prorogată.

Mai mult, prin dispozițiile art. III cuprins în titlul II din Legea nr. 247/2005 a fost introdus un nou termen de exercitare a dreptului la acțiune prevăzut inițial de art. 41 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, [devenit art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată], respectiv de 6 luni de la intrarea în vigoare a Legii nr. 247/2005.

Prin Decizia nr. 1.352 din 10 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 23 din 12 ianuarie 2009, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. III cuprins în Titlul II din Legea nr. 247/2005 și a constatat că aceste prevederi legale, stabilind un nou termen pentru exercitarea dreptului la acțiune în anularea actelor juridice de înstrăinare a imobilelor ce au făcut obiect de reglementare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, deși prin reglementări anterioare au fost stabilite alte termene ce nu au fost prorogate, contravin principiului securității raporturilor juridice și dreptului la un proces echitabil reglementat de art. 21 alin. (3) din Constituție și de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În prezenta cauză, Curtea reține că prevederile art. II din Legea nr. 48/2004 reglementează o soluție legislativă identică, dispunând cu privire la repunerea în termenul de exercitare a acțiunii în anularea actelor juridice de înstrăinare a imobilelor ce fac obiect de reglementare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, după împlinirea prescripției dreptului de exercitare a acțiunii în anulare reglementat prin art. VI alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002.

Curtea constată că, în contextul consolidării dreptului de proprietate asupra locuințelor dobândite de către foștii chiriași,

ca urmare a împlinirii termenului special de prescripție extinctivă a acțiunii în anulare reglementat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, instituirea unui nou termen de exercitare a dreptului la acțiune creează un climat de instabilitate legislativă, ceea ce în ultimă instanță este de natură să conducă la înfrângerea principiului securității raporturilor juridice civile, principiu ce constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept, astfel cum acesta este consacrat în mod expres prin dispozițiile art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală.

Cu privire la acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că principiul securității raporturilor juridice decurge implicit din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și constituie unul dintre principiile fundamentale ale statului de drept. În acest sens sunt hotărârile din 20 octombrie 2011 sau din 6 decembrie 2007, pronunțate în cauzele *Nejdet Şahin și Perihan Şahin împotriva Turciei*, paragraful 56, respectiv *Beian împotriva României (nr. 1)*, paragraful 39.

Mai mult, Curtea constată că instituirea unui nou termen pentru exercitarea acțiunii în anulare a unor acte juridice de înstrăinare a unor imobile, după împlinirea termenului de prescripție, este de natură să înfrângă principiul securității raporturilor juridice civile, prin nesocotirea așteptărilor legitime ale cetățenilor în raport cu previzibilitatea legii, prin raportare la conținutul unei norme juridice adoptate la un moment dat. În același sens, prin Hotărârea din 9 decembrie 2008, pronunțată în Cauza *Viașu împotriva României*, paragraful 64, Curtea europeană de la Strasbourg a statuat că, în contextul mai multor modificări ale unei norme legale, atât claritatea, cât și previzibilitatea impuse de noțiunea de „legalitate” au fost grav afectate.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 48/2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, excepție invocată de Kovács Jenő István, Kovács Jolán, Crăciun Ivan, Elisabeta Ivan, Gyöngyösi Zoltan, Gyöngyösi Annamaria, Kiss Dénes și Kiss Elena Claudia în Dosarul nr. 3.318/117/2010 al Tribunalului Cluj — Secția civilă și de Emil Simon, Maria Edita Simon și Anna Maria Budai în Dosarul nr. 422/117/2010 al Curții de Apel Cluj — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Prezenta decizie se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 iunie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Gulie

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 598171